

میراث فرهنگی از نگاه داعش؛ پول یا پتک؟

قابل انتظار بود که با توجه به حجم توحش گروه تروریستی داعش، این جماعت که جنایت هایش صغیر و کبیر نمی شناسد بعد از کشتار و سوزاندن خشک و تر در سرزمین های تاریخی عراق و شامات دست به تخریب گسترده فرهنگی و نابودی میراثی چند هزار ساله بزند؛ میراثی که مختص عراق و سوریه نیست بلکه شناسنامه تمدنی خاورمیانه به شمار می رود.

قابل انتظار بود که با توجه به حجم توحش گروه تروریستی داعش، این جماعت که جنایت هایش صغیر و کبیر نمی شناسد بعد از کشتار و سوزاندن خشک و تر در سرزمین های تاریخی عراق و شامات دست به تخریب گسترده فرهنگی و نابودی میراثی چند هزار ساله بزند؛ میراثی که مختص عراق و سوریه نیست بلکه شناسنامه تمدنی خاورمیانه به شمار می رود.

سازمان یونسکو در حالی تخریب آثار و میراث فرهنگی در شهر موصل به دست داعش را «فاجعه تمدنی» نامید که ظاهراً تخریب آثار فرهنگی عراق و سوریه یک روی سکه جنایت های ضد فرهنگی این گروه تروریستی است. چند روز پیش تصاویر اعضای گروه تروریستی داعش که با پتک و وسایل تخریب به جان آثار فرهنگی موصل افتاده بودند در حالی یک بار دیگر مخاطبان رسانه ها را به خود مشغول کرد که در پشت پرده و در نقطه کور دوربین ها، اقدامات متناقض دیگری در حال وقوع بود.

گروه تروریستی-تکفیری داعش، تمثال ها و مجسمه ها را شرک آمیز می داند و ظاهراً به همین دلیل نیز دست به تخریب آنها می زند.

استفاده از لفظ «ظاهراً» در عبارت پیشین بدان دلیل است که با توجه به تناقض های رفتاری داعش نمی توان درباره نظام باوری این گروه تکفیری قضاوتی قطعی داشت.

به عنوان مثال، گزارش های متعدد نشان می دهد که گروه تروریستی داعش زیارتگاه ها و مقبره ها را نشان شرک می داند و تصاویر موجود حاکی از آن است که داعش سازه هایی از این دست را در سر راه خود بدون کوچکترین تردیدی با کار گذاشتن بمب یا استفاده از بولدوزر و ماشین های سنگین تخریب می کند، اما به دولت ترکیه اجازه می دهد تا جسد سلطان سلیمان را در رفتاری کاملاً متناقض با باورهای ادعایی خود از خاک سوریه منتقل کند. داعش به هیچ قبه و ضریحی در سر راه خود (حتی به آرامگاه بزرگان اهل سنت) رحم نکرد اما سعه صدر تردید برانگیزی درباره انتقال قبر و جنازه شاه عثمانی در امنیت کامل به خاک ترکیه از خود نشان داد.

در اینجا دو سوال مطرح می شود: اول اینکه آیا داعش واقعا به مبانی اعتقادی مورد ادعای خود باور دارد؟ سوال دوم این که چه چیزی داعش را وادار کرده است تا ورود ترک ها به محدوده نفوذ خود و انتقال قبر شاه سلیمان را نادیده بگیرد؟ رابرت فیسک نویسنده و تحلیلگر انگلیسی از یک توافق پنهان بین گروه تروریستی داعش و دولت ترکیه برای انتقال جسد و مقبر پادشاه عثمانی خبر داده است.

وائل السمري در اليوم السابع مصر می نویسد: ترکیه این عملیات را بدون شلیک حتی یک گلوله انجام داد (مانند عملیات آزادسازی ده ها گروگان ترک از دست داعش که بسیاری آن را یک نمایش مضحک از تقابل ترکیه و داعش دانستند).

السمري می افزاید: نمی خواهم در اینجا از میزان همکاری داعش و ترکیه سخن بگویم اما می توانم به جرات بگویم که داعش نظام باوری ندارد، مبدا و مبنای اعتقادی ندارد و تنها بر اساس منفعت کار می کند...

نویسنده مصری می افزاید: معروف است که داعش از ثروت کشورها و مناطق تحت اشغال خود چشم بر نمی دارد و از هرآنچه بتواند سودی حاصل کند نیز غفلت نمی کند (حتی قاچاق اعضای بدن مردم زیر سلطه آن) و به همین دلیل اصلاً بعید نمی دانم که تخریب موزه نینوا نمایشی جدید از سلسله نمایش های داعش باشد. به این ترتیب این گروه تروریستی آثار و اشیاء ارزشمند را به خزانه های خود منتقل کرده است و نسخه های تقلبی را در مقابل دوربین ها تخریب کرده است.

السمري بر این باور است که داعش به زودی آثار غارت شده را به فروش خواهد گذاشت.

این اظهار نویسنده مصری صحیح است و برخی گزارش ها اقدام داعش به فروش آثار باستانی و میراث فرهنگی دو کشور سوریه و عراق را تایید می کنند.

روزنامه آمریکایی واشنگتن پست روز شنبه در گزارشی نوشت کارشناسان مبارزه با جرایم هنری می گویند گروه تروریستی داعش در سوریه حدود 100 قطعه از میراث فرهنگی آن کشور را به قاچاقچیان انگلیسی فروخته است؛ آثاری که در انگلیس به فروش رفتند.

این روزنامه افزود، داعش در عراق و سوریه اموال فراوانی را از فروش آثار نادر به قاچاقچیان انگلیسی و سایر کشورهای اروپایی حاصل کرده است.

روزنامه تایمز انگلستان نیز نوشت آثار فرهنگی که گفته می شود در لندن به فروش رفته اند شامل سکه های قدیمی طلا و نقره است که قدمت آنها به دوره تمدن بیزانس برمی گردد؛ همچنین قطعات ارزشمند عتیقه های سفالی و شیشه ای رومی که قیمت آنها صدها هزار دلار است.

یک سوال دیگر:

آیا احتمال دارد بسیاری از آثار باستانی ارزشمند عراق و سوریه سر از تل آویو درآورد همانگونه که ابوبکر البغدادی خلیفه داعش چند روز پیش برای درمان جراحات های جنگ سر از اسرائیل در آورد؟ نباید پیوندهای صهیونیست ها با داعشی ها برای تخریب اسلام و کشورهای متخاصم در منطقه را فراموش کرد و همچنین نباید از یاد برد که اسرائیل نیل تا فرات و هر چه در آن است را از آن خود می داند.

جام جم آنلاین- جواد ارشادی